ކޮމިޓީސް އެންޑް ރިސަރޗް ސެކްޝަން | ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ އިދާރާ

ޖމ/20/2026/ރ-10

ޤައުމީ ތަރައްޤީއާއި ތަރިކައިގެ ކޮމިޓީ

ރައްޔިތުންގެ މަޖިލިސް

"ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/2008 (ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނު) އަށް ... ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ބިލު" ކޮމިޓީން ދިރާސާކޮށް ނިންމިގޮތުގެ ރިޕޯޓް

ރިޕޯޓް ނަންބަރު: M20/R/GT/2026/01

05 މާރިޗު 2026

ރިޕޯޓު ނަންބަރު: M20/R/GT/2026/01
ޤައުމީ ތަރައްޤީއާއި ތަރިކައިގެ ކޮމިޓީ
ޤައުމީ ތަރައްޤީއާއި ތަރިކައިގެ ކޮމިޓީ އުފައްދާފައިވަނީ 03 ޖޫން 2024 ގައި ބޭއްވި، 20 ވަނަ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ 2
ވަނަ ޖަލްސާގައެވެ. މި ކޮމިޓީގެ މަސްއޫލިއްޔަތަކީ ޤައުމީ ތަރައްޤީއާއި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސަގާފަތާގުޅޭ އެންމެހައި ކަންކަން ބަލައި
ދިރާސާކޮށް، ތަރައްޤީގެ މަޝްރޫޢުތަކާ ގުޅޭގޮތުން ސަރުކާރުގެ އިދާރާތަކުގެ މަސްއޫލިއްޔަތު އަދާކުރާ މިންވަރު ބަލައި، އެ
އިދާރާތައް ޒިންމާދާރުކުރުވައި، ޤައުމީ ތަރައްޤީއާގުޅޭ އެންމެހައި ކަންކަމުގައި އެ އިދާރާތަކަށް ލަފަޔާއި މަޝްވަރާދިނުމެވެ.
2
ޤައުމީ ތަރައްޤީއާއި ތަރިކައިގެ ކޮމިޓީ

ރިޕޯޓު ނަންބަރު: M20/R/GT/2026/01
ޤައުމީ ތަރައްޤީއާއި ތަރިކައިގެ ކޮމިޓީގައި ހިމެނިވަޑައިގަންނަވާ މެންބަރުން
ކޮމިޓީގެ މުޤައްރިރު މުޤައްރިރުގެ ނައިބު
އިބްރާހީމް ޝުޖާޢު ސަޢުދު اله ޙިލްމީ
ބާރަށު ދާއިރާ ތިނަދޫ އުތުރު ދާއިރާ
ކޮމިޓީގެ މެންބަރުން
ޢަބްދު اله ޝަޛީމް ޙުސައިން ނާޞިޙް
ހުޅުމާލެ މެދު ދާއިރާ މެދުހެންވޭރު ދާއިރާ
އިބްރާހީމް މުޙައްމަދު ޢަލީ މޫސާ
މައްޗަންގޮޅި އުތުރު ދާއިރާ ހޯރަފުށި ދާއިރާ
ޢަބްދުލްޙަންނާން އަބޫބަކުރު ޙުސައިން ސަމީރު
ތުޅާދޫ ދާއިރާ ތޮއްޑޫ ދާއިރާ
އިސްމާޢީލް ޝަފީޢު ޢާޒިމް ޢަބްދުލްޢަޒީޒް
އިސްދޫ ދާއިރާ ވިލިނގިލި ދާއިރާ
ޙަމަދު ޢަބްދު اله
ފުވައްމުލަކު އުތުރު ދާއިރާ
3
ޤައުމީ ތަރައްޤީއާއި ތަރިކައިގެ ކޮމިޓީ

ފިހުރިސްތު

1. ތަޢާރަފު.. 5

2. ކޮމިޓީން ބިލު ދިރާސާކުރި ގޮތް.. 5

3. ކޮމިޓީގެ ނިންމުން... 6

ޖަދުވަލު 1: ޤައުމީ ތަރައްޤީއާއި ތަރިކައިގެ ކޮމިޓީން ދިރާސާކުރި، "ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/2008 (ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނު)
އަށް ... ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ބިލު"..8

ޖަދުވަލު 2: "ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/2008 (ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނު) އަށް ... ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ބިލު" ދިރާސާކުރުމަށް
ޤައުމީ ތަރައްޤީއާއި ތަރިކައިގެ ކޮމިޓީގެ މެންބަރުން ހާޒިރުވެފައިވާގޮތުގެ ތަފްޞީލު... 9

ރިޕޯޓު ނަންބަރު: M20/R/GT/2026/01
1. ތަޢާރަފް
މި ރިޕޯޓަކީ، ސަރުކާރުގެ ފަރާތުން މަޑަވެލި ދާއިރާގެ މެންބަރު މުޙައްމަދު ޝަމީޒް ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހަށް ހުށަހަޅުއްވާފައިވާ،
"ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/2008 (ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނު) އަށް ... ވަނަ އިޞްލާޙު ގެނައުމުގެ ބިލު"، 17 ފެބުރުވަރީ 2026 ގައި
ބޭއްވުނު، 2026 ވަނަ އަހަރުގެ ފުރަތަމަ ދައުރުގެ 4 ވަނަ ޖަލްސާއިން ޤައުމީ ތަރައްޤީއާއި ތަރިކައިގެ ކޮމިޓީއަށް ފޮނުވުމާ
ގުޅިގެން، އެ ބިލު ދިރާސާކޮށް ނިންމިގޮތުގެ ރިޕޯޓެވެ.
ބުނެވިދިޔަ ބިލުގެ ފުރަތަމަ ކިޔުން އިއްވާފައިވަނީ 10 ފެބުރުވަރީ 2026 ގައި ބޭއްވި 2026 ވަނަ އަހަރުގެ ފުރަތަމަ ދައުރުގެ
2 ވަނަ ޖަލްސާގައެވެ. އަދި، ބިލުގެ އިބްތިދާއީ ބަހުސް ކުރިއަށް ގެންގޮސްފައިވަނީ 17 ފެބުރުވަރީ 2026 ގައި ބޭއްވި
2026 ވަނަ އަހަރުގެ ފުރަތަމަ ދައުރުގެ 4 ވަނަ ޖަލްސާގައެވެ. އެއަށްފަހު، އެ ޖަލްސާއަށް ހާޒިރުވެ ވޯޓުގައި ބައިވެރިވި 58
މެންބަރުންގެ އިއްތިފާޤުން ބިލު މަޖިލީހުން ބަލައިގަތުމަށް ފާސްކުރިއެވެ.
ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/2008 (ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނު) އަށް ... ވަނަ އިޞްލާޙު ގެނައުމުގެ ބިލު މަޖިލީހަށް ހުށަހެޅުއްވުމުގެ
ސަބަބެއްކަމުގައި ފާހަގަކުރައްވާފައިވަނީ، ޤާނޫނު ނަންބަރު 2 /2008 (ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނު) ގައި ބަޔާންކުރާ ވަޒީފާދޭ ފަރާތާއި
ވަޒީފާ އަދާކުރާފަރާތާ ދެމެދު ވެވޭ ވަޒީފާގެ އެއްބަސްވުން ބާޠިލުކުރުމުގެ އުސޫލުތައް ހަރުދަނާކޮށް، ބިދޭސީ މުވައްޒަފުން
ގެނައުމަށްޓަކައި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ދައްކަންޖެހޭ ކޯޓާ ފީ މުރާޖަޢާކޮށް، ކޯޓާ ފީ ދެއްކުމުން ބައެއް ފަރާތްތައް އިސްތިސްނާކުރުމުގެ
އުސޫލު ބަޔާންކުރުމަށާއި، އެނޫންވެސް ވަޒީފާދޭ ފަރާތާއި ވަޒީފާ އަދާކުރާފަރާތުގެ ޙައްޤުތައް ކަށަވަރުކޮށް އެ ޙައްޤުތައް
ލިއްބައިދޭ މޭރުމުން، ޤާނޫނު ތަންފީޒުކުރުމުގައި ދިމާވާ ދަތިތައް ޙައްލުކުރުމަށްޓަކައި، ބުނެވިދިޔަ ޤާނޫނަށް ގެންނަންޖެހޭ
އިޞްލާޙުތައް ގެނައުމެވެ.
2. ކޮމިޓީން ބިލު ދިރާސާކުރި ގޮތް
ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/2008 (ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނު) އަށް ... ވަނަ އިޞްލާޙު ގެނައުމުގެ ބިލު ކޮމިޓީއަށް ފޮނުވުމާ ގުޅިގެން،
އެ ބިލުގެ މަސައްކަތް ކުރިއަށްގެންދާނެ ގޮތަކާ ގުޅޭގޮތުން 17 ފެބުރުވަރީ 2026 ގައި ބޭއްވި ކޮމިޓީގެ 2026 ވަނަ އަހަރުގެ
1 ވަނަ ބައްދަލުވުމުގައި ކޮމިޓީގެ މެންބަރުން މަޝްވަރާކޮށްފައިވެއެވެ. އަދި އެ ބައްދަލުވުމުގައި، ބިލުގެ މަސައްކަތް ކޮމިޓީން
ނިންމާނެ ސުންގަޑިއަކީ 30 އެޕްރީލް 2026 ކަމުގައި ކަނޑައެޅިއެވެ. މީގެ އިތުރުން، ބިލާ ގުޅޭގޮތުން ޢާންމުންގެ ޚިޔާލު
5
ޤައުމީ ތަރައްޤީއާއި ތަރިކައިގެ ކޮމިޓީ

ރިޕޯޓު ނަންބަރު: M20/R/GT/2026/01
ފޮނުވުމުގެ ފުރުޞަތު 10 ދުވަހުގެ މުއްދަތަށް ހުޅުވާލުމަށާއި، ކަމާ ގުޅުންހުރި ތިރީގައިވާ އިދާރާތަކުގެ ޚިޔާލު ހޯދުމަށްވެސް
ކޮމިޓީން ނިންމިއެވެ.
2.1 މިނިސްޓްރީ އޮފް ހަޔަރ އެޑިޔުކޭޝަން، ލޭބަރ އެންޑް ސްކިލްސް ޑިވެލޮޕްމަންޓް
2.2 މިނިސްޓްރީ އޮފް އިކޮނޮމިކް ޑިވެލޮޕްމަންޓް އެންޑް ޓްރޭޑް
2.3 މިނިސްޓްރީ އޮފް ފިނޭންސް އެންޑް ޕްލޭނިންގ
2.4 މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމްލޭންޑް ސެކިއުރިޓީ އެންޑް ޓެކްނޯލޮޖީ
2.5 ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަން
2.6 ހިޔުމަން ރައިޓްސް ކޮމިޝަން އޮފް ދަ މޯލްޑިވްސް
2.7 ލޭބަރ ރިލޭޝަންސް އޮތޯރިޓީ
2.8 މޯލްޑިވްސް އިންލަންޑް ރެވެނިއު އޮތޯރިޓީ
2.9 މޯލްޑިވްސް އިމިގްރޭޝަން
ކޮމިޓީން ބިލު ދިރާސާކުރުމުގައި ބިލުގެ ހުރިހާ މާއްދާއެއް ވަކިވަކިން ކިޔުމަށްފަހު، ވަކިވަކި މާއްދާތަކާމެދު ކޮމިޓީގެ މެންބަރުންގެ
މެދުގައި މަޝްވަރާކޮށް، ބިލަށް ގެނެވުނު އިޞްލާޙުތަކާއެކު ފާސްކުރުމަށް ކޮމިޓީން ނިންމިއެވެ.
ބިލު ދިރާސާކުރުމުގެ މަސައްކަތްކުރުމަށް ކޮމިޓީގެ ޖުމްލަ 02 ބައްދަލުވުމެއް ބޭއްވިއެވެ. އަދި އެ މަސައްކަތުގައި ކޮމިޓީގެ
މެންބަރުން 43 މިނެޓް ހޭދަކޮ ށްފައިވެއެވެ.
3. ކޮމިޓީގެ ނިންމުން
"ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/2008 (ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނު) އަށް ... ވަނަ އިޞްލާޙު ގެނައުމުގެ ބިލު"، ކޮމިޓީން ދިރާސާކުރުމަށްފަހު،
ކޮމިޓީން ބިލަށް ގެނެސްފައިވާ އިޞްލާޙުތަކާއެކު 5 މާރިޗު 2026 ގައި ބޭއްވި ކޮމިޓީގެ 2 ވަނަ ބައްދަލުވުމުގައި ކޮމިޓީއަށް
ހާޒިރުވެ ވޯޓުގައި ބައިވެރިވި 8 (އަށެއް) މެންބަރުންގެ އިއްތިފާޤުން އެ ބިލު ފާސްކުރިއެވެ.
ވީމާ، ކޮމިޓީން ފާސްކޮށްފައިވާ، ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/2008 (ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނު) އަށް ... ވަނަ އިޞްލާޙު ގެނައުމުގެ ބިލު
ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހަށް ފެނިވަޑައިގަންނަވާ ގޮތެއްގެމަތިން ނިންމަވައިދެއްވުން އެދި ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދުގެ 126
ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގެ ދަށުން މި ރިޕޯޓާއެކު ހުށަހަޅަމެވެ.
6
ޤައުމީ ތަރައްޤީއާއި ތަރިކައިގެ ކޮމިޓީ

ރިޕޯޓު ނަންބަރު: M20/R/GT/2026/01
ކޮމިޓީން ފާސްކޮށްފައިވާ ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/2008 (ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނު) އަށް ... ވަނަ އިޞްލާޙު ގެނައުމުގެ ބިލު، މި
ރިޕޯޓުގެ " ޖަދުވަލު - "1 ގެ ގޮތުގައި އެވަނީއެވެ.
އަދި، ބިލު ދިރާސާކުރުމަށް ބޭއްވި މި ކޮމިޓީގެ ބައްދަލުވުންތަކަށް ކޮމިޓީގެ މެންބަރުން ހާޒިރުވިގޮތުގެ ތަފްޞީލު މި ރިޕޯޓުގެ
"ޖަދުވަލު- "2 ގެ ގޮތުގައި އެވަނީއެވެ.
____
5 މާރިޗު 2026
ބާރަށު ދާއިރާގެ މެންބަރު އިބްރާހީމް ޝުޖާޢު
ކޮމިޓީގެ މުޤައްރިރު
*މި ރިޕޯޓުގައި ސޮއިކޮށްފައިވަނީ 5 މާރިޗު 2026 ގައެވެ.
7
ޤައުމީ ތަރައްޤީއާއި ތަރިކައިގެ ކޮމިޓީ

ޖަދުވަލު 1: ޤައުމީ ތަރައްޤީއާއި ތަރިކައިގެ ކޮމިޓީން ދިރާސާކުރި، "ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/2008 (ވަޤްފުއާބެހޭ ޤާނޫނު) އަށް ... ވަނަ އިޞްލާޙު ގެނައުމުގެ ބިލު"

بسم الله الرحمن الرحيم

ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/2008 (ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނު) އަށް ... ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ބިލު

ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/2008 (ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނު) އަށް އަންނަނިވި އިސްލާހުތައް ގެނައުން.

.1 ބުނެވިދިޔަ ޤާނޫނުގެ 22 ވަނަ މާއްދާގެ އަރިމަތީ ސުރުޚީ، އަދި އެ މާއްދާގެ (ހ) ގެ ފުރަތަ އިބާރާތް އަންނަނިވި ގޮތަށް އިސްލާހުކުރުން.

އެއްބަސްވުން ބާޠިލުކުރުމުގެ ކުރިން ނޯޓިސް ދިނުން	**22.**	(ހ)	މި ޤާނޫނުގެ 14 ވަނަ މާއްދާއާއި، 23 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ ޙާލަތްތަކުގައި ފިޔަވައި، ވަކި މުއްދަތަކަށް ކަނޑައެޅިފައިނުވާ ވަޒީފާގެ އެއްބަސްވުމެއް ވަޒީފާދޭ ފަރާތަކުން ނުވަތަ ވަޒީފާއަދާކުރާ ފަރާތަކުން ބާޠިލުކުރެވޭނީ ލިޔުމުން ބަޔާންކުރެވިފައިވާ ގޮތުގެމަތިން ނޯޓިސް ދިނުމަށްފަހުގައެވެ.

Deleted:

.2 ބުނެވިދިޔަ ޤާނޫނުގެ 22 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ (1) ވަނަ ނަންބަރު އަންނަނިވި ގޮތަށް އިސްލާހުކުރުން.

22. (ހ) (1) އެއް އަހަރަށްވުރެ ދިގު ނޫން މުއްދަތަކަށް ވަޒީފާގައި ބަހައްޓާފައިވާ މުވައްޒަފަކަށް ދެ ހަފުތާގެ ނޯޓިސް؛

.3 ބުނެވިދިޔަ ޤާނޫނުގެ 22 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) އަންނަނިވި ގޮތަށް އިސްލާހުކުރުން.

22. (ށ) މި މާއްދާގައި ވަޒީފާދޭ ފަރާތުން ނޯޓިސް ދިނުމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާ މުއްދަތަށްވުރެ އިތުރު މުއްދަތަކަށް ނޯޓިސް ދިނުމަށް ނުވަތަ މި މާއްދާގައި

ވަޒީފާއަދާކުރާ ފަރާތުން ނޯޓިސް ދިނުމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާ މުއްދަތަށްވުރެ ކުރު މުއްދަތަކަށް ނޯޓިސް ދިނުމަށް، ވަޒީފާދޭ ފަރާތާއި ވަޒީފާއަދާކުރާ ފަރާތް އެއްބަސްވުމަކަށް އައުމަކަށް މި މާއްދާ ހުރަހެއް ނާޅައެވެ.

Deleted:

Deleted:

4. ބުނެވިދިޔަ ޤާނޫނުގެ 25 ވަނަ މާއްދާ އަންނަނިވި ގޮތަށް އިސްލާހުކުރުން.

ނޯޓިސް ދިނުމުގެ ބަދަލުގައި ފައިސާ ދިނުން

25. ވަޒީފާގެ އެއްބަސްވުން ބާތިލުކުރުމުގެ ގޮތުން ދޭންޖެހޭ ނޯޓިސް ދިނުމުގެ ބަދަލުގައި، އެ ނޯޓިސްގެ މުއްދަތު ފެށޭ ދުވަހުން ފެށިގެން އެ ނޯޓިސްގެ މުއްދަތު ނިމޭ ދުވަހާ ހަމައަށް، އެ މުވައްޒަފެއްގެ މުސާރައާއި އެލަވަންސް އިނާޔަތްތަކަށްވާ ފައިސާ، ނޯޓިސް ދައްކަންވާ ފަރާތަށް ހަމައަށް ދިނުމަށްފަހު، ވަޒީފާދޭ ފަރާތަށް ނުވަތަ ވަޒީފާއަދާކުރާ ފަރާތަށް، ވަޒީފާގެ އެއްބަސްވުން ބާތިލުކުރެވިދާނެއެވެ.

Deleted:

5. ބުނެވިދިޔަ ޤާނޫނުގެ 37 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އަންނަނިވި ގޮތަށް އިސްލާހުކުރުން.

37. (ހ) މުވައްޒަފެއްގެ ވަޒީފާ ބަޔާނުގައި އާދައިގެމަތިން މަސައްކަތް ކުރަންޖެހޭ ގަޑިތައް ކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާ ވަގުތުގެ އިތުރަށް، އިތުރުގަޑީގައި މުވައްޒަފަކު ލައްވައި މަސައްކަތް ކުރުވަންވާނީ، ވަޒީފާދޭ ފަރާތާއި މުވައްޒަފަކާ ދެމެދު ވާ އެއްބަސްވުމެއްގެ ދަށުންނެވެ. އަދި، އިތުރުގަޑިއިން މަސައްކަތްކުރުވާނަމަ، މި މާއްދާގެ (ށ) އާއި މި ޤާނޫނުގެ 38 ވަނަ މާއްދާއާ އެއްގޮތްވާ ގޮތުގެމަތިން ވަޒީފާދޭ ފަރާތުން އަދާކުރަންވާނެއެވެ.

6. ބުނެވިދިޔަ ޤާނޫނުގެ 45 ވަނަ މާއްދާ އަންނަނިވި ގޮތަށް އިސްލާހުކުރުން.

ކުއްޖާ ބެލުމަށް ވަގުތު ދިނުން

45. މުވައްޒަފަކު، ވިހެއުމާ ގުޅިގެން ލިބޭ ޗުއްޓީ ހަމަކޮށް ވަޒީފާއަށް ނުކުންނަ ދުވަހުން ފެށިގެން ދަރިފުޅުގެ އުމުރުން 2 (ދޭއް) އަހަރު ފުރުމާ ހަމައަށް، ދަރިފުޅަށް ކިރުދޭންޖެހޭ ކަންތައް ކޮށްދިނުމަށްޓަކައި، މުސާރައިން ނުކެނޑޭގޮތުން، ކޮންމެ ދުވަހަކުވެސް ދަރިފުޅުގެ ގާތަށް ދިއުމަށް 30 (ތިރީސް) މިނެޓުގެ ހުސްވަގުތުކޮޅެއް، ދުވާލަކު 2 (ދޭއް) ފަހަރު ދޭންވާނެއެވެ.

7. ބުނެވިދިޔަ ޤާނޫނުގެ 65-4 ވަނަ މާއްދާގެ (ރ) ގެ ފަހަތަށް އަންނަނިވި ފަދައިން ދެ އަކުރު އިތުރުކުރުން.

65-4. (ބ) މި މާއްދާގެ (ނ) އެހެން އޮތްނަމަވެސް، މި މާއްދާގެ (ޅ) ގައި ބަޔާންކުރާ ކަންކަމަށް ރިޢާޔަތްކުރުމަށްފަހު، ވަކި ބާވަތެއްގެ ވިޔަފާރިއަކަށް ނިސްބަތްވާ ވަޒީފާދޭ ފަރާތްތައް ހ އަކުރުގެ ދަށުން ދައްކަންޖެހޭ ކޯޓާ ފީ ދެއްކުމުން އިސްތިސްނާކުރުމަށް، ވަޒީރުންގެ މަޖިލީހަށް ނިންމިދާނެއެވެ.

(ޅ) މި މާއްދާގެ (ބ) ގެ ދަށުން އިސްތިސްނާ ދެވޭ ވިޔަފާރިތައް ވަޒީރުންގެ މަޖިލީހުން ކަނޑައަޅުއްވުމުގައި، އަންނަނިވި ކަންކަމަށް ރިޢާޔަތްކުރަންވާނެއެވެ.

(1) އެންމެ ކުދި، ކުދި އަދި މެދު ފަންތީގެ ވިޔަފާރިއަށް ފަހި މާޙައުލެއް ދިވެހިރާއްޖޭގައި ޤާއިމުކުރުން، ދިވެހިރާއްޖޭގެ އިޤްތިޞާދުގައި އެ ވިޔަފާރިތަކުގެ ދައުރު ފުޅާކުރުން؛

(2) އެންމެ ކުދި، ކުދި އަދި މެދު ފަންތީގެ ވިޔަފާރިތަކުގައި ދިގު މުއްދަތެއްގެ ވަޒީފާގެ ފުރުޞަތުތައް އިތުރުކުރުމަށް މަގުފަހިކުރުން؛

(3) އެންމެ ކުދި، ކުދި އަދި މެދު ފަންތީގެ ވިޔަފާރިތަކާއި ދިވެހިރާއްޖޭގައި ހިންގާ ބޮޑެތި ވިޔަފާރިތަކާ ދެމެދުގައި އޮތް ފަރަޤު ކުޑަކުރުން؛

(4) ވިޔަފާރީގެ ދާއިރާގައި ވާދަވެރިކަން އުފެއްދައިގެން ވިޔަފާރީގައި އާ ގޮތްތަކާއި، އާ ވިސްނުންތަކާއި އުފެއްދުންތަކާއި ޚިދުމަތްތައް ތަޢާރުފުކުރުމަށް ހިތްވަރުދީ، އުފެދޭ ވިޔަފާރިތައް ކުރިއަރުވައި، އެ ވިޔަފާރިތަކުގެ ފެންވަރު މަތިކުރުން.

8. ބުނެވިދިޔަ ޤާނޫނުގެ ނުވަވަނަ ބާބުގެ ސުރުހީ އަންނަނިވި ގޮތަށް އިސްލާހުކުރުން.

9 ވަނަ ބާބު

ޤާނޫނު ތަންފީޛުކުރުމާއި އިދާރީ ފިޔަވަޅު އެޅުން

9. ބުނެވިދިޔަ ޤާނޫނުގެ 84 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އަންނަނިވި ގޮތަށް އިޞްލާޙުކުރުން.

84. (ހ) މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ލޭބަރ ރިލޭޝަންސް އޮތޯރިޓީއާ މަތިކޮށްފައިވާ މަސްއޫލިއްޔަތުތަކާއި ޒިންމާތައް ތަންފީޒުކުރުމުގައި އެ އޮތޯރިޓީގެ އޮފިސަރުންނަށް ލިބޭ އެންމެހައި މަޢުލޫމާތެއް، އެ އޮފިސަރުން ވަޒީފާގައި ތިބޭ ދުވަސްވަރުގައިވެސް އަދި ވަޒީފާއިން ވަކިވުމަށްފަހުގައިވެސް، ސިއްރުގެ ގޮތުގައި ހިފަހައްޓަންވާނެއެވެ.

10. ބުނެވިދިޔަ ޤާނޫނުގެ 84 ވަނަ މާއްދާގެ (ރ) ގެ ފަހަތުން އަންނަނިވި ފަދައިން އަކުރެއް އިތުރުކުރުން.

84. (ބ) މި މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތާ ހިލާފަށް ވަޒީފާއަދާކުރާ އޮފިސަރަކު ޢަމަލުކޮށްފިނަމަ، އެ ފަރާތަކާމެދު މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ފިޔަވަޅު އެޅޭނެއެވެ.

11. ބުނެވިދިޔަ ޤާނޫނުގެ 86 ވަނަ މާއްދާ އަންނަނިވި ގޮތަށް އިޞްލާޙުކުރުން.

ވަޒީފާއަދާކުރާ އޮފިސަރުން ސިއްރު ހާމަކުރުން

86. (ހ) މި ޤާނޫނުގެ 84 ވަނަ މާއްދާއާ ހިލާފަށް، ވަޒީފާއަދާކުރާ އޮފިސަރުން ސިއްރުގެ ގޮތުގައި ހިފަހައްޓަންޖެހޭ މަޢުލޫމާތު ހާމަކުރުމަކީ މަނާކަމެކެވެ.

(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) އާ ހިލާފަށް ވަޒީފާއަދާކުރާ އޮފިސަރަކު ޢަމަލުކޮށްފިނަމަ، އެ ފަރާތަކާ 5,000 (ފަސްހާސް) ރުފިޔާއާއި 25,000 (ފަންސަވީސްހާސް) ރުފިޔާއާ ދެމެދުގެ އަދަދަކުން ޖޫރިމަނާކުރުމުގެ އިޚްތިޔާރު އޮތޯރިޓީއަށް ލިބިގެންވެއެވެ.

12. ބުނެވިދިޔަ ޤާނޫނުގެ 86 ވަނަ މާއްދާގެ ފަހަތުން އަންނަނިވި ފަދައިން ތިން މާއްދާ އިތުރުކުރުން.

ވަޒީފާއަދާކުރާ އޮފިސަރެއް ކަމަށް ދެއްކުން

86-1. (ހ) އެއްވެސް ފަރާތަކުން، އެ ފަރާތަކީ ވަޒީފާއަދާކުރާ އޮފިސަރަކަށް ނުވާހިނދު، އެފަދަ އޮފިސަރެއް ކަމަށް ދެއްކުމުގެ ގޮތުން އެއްވެސް ޢަމަލެއް ކުރުމަކީ މަނާކަމެކެވެ.

(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ހިލާފަށް އެއްވެސް ފަރާތަކުން ޢަމަލުކޮށްފިނަމަ، އެ ފަރާތެއް 25,000 (ފަންސަވީސްހާސް) ރުފިޔާއާއި 100,000 (އެއްލައްކަ) ރުފިޔާއާ ދެމެދުގެ އަދަދަކުން ޖޫރިމަނާކުރުމުގެ އިޚްތިޔާރު އޮތޯރިޓީއަށް ލިބިގެންވެއެވެ.

86-2. (ހ) އެއްވެސް ފަރާތަކުން، މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން އޮތޯރިޓީއަށް ހުށަހެޅުމެއް ހުށަހެޅުމުގައި، ނުވަތަ މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން އޮތޯރިޓީއަށް ހުށަހަޅަންޖެހޭ މަޢުލޫމާތާއި ލިޔެކިޔުންތަކާއި އެހެނިހެން ތަކެތި ހުށަހެޅުމުގައި، ނުވަތަ އޮތޯރިޓީން މި ޤާނޫނު ތަންފީޒުކުރުމުގެ ގޮތުން އެ މަޢުލޫމާތަކަށް އިތުބާރުކޮށް އެ މަޢުލޫމާތުގެ މައްޗަށް ޢަމަލުކުރާނެ ކަމަށް ޤަބޫލުކުރެވޭ މަޢުލޫމާތެއް އޮތޯރިޓީއަށް ހުށަހެޅުމުގައި، ޤަސްދަކާއިއެކު ނުވަތަ ދޮގުން މަޢުލޫމާތެއް އޮތޯރިޓީއަށް ހުށަހެޅުމަކީ ކުށެކެވެ.

އޮތޯރިޓީއަށް ދޭ މަޢުލޫމާތު ދިނުން

(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ހިލާފަށް އެއްވެސް ފަރާތަކުން ޢަމަލުކޮށްފިނަމަ، އެ ފަރާތެއް 15,000 (ފަނަރަހާސް) ރުފިޔާއާއި 100,000 (އެއްލައްކަ) ރުފިޔާއާ ދެމެދުގެ އަދަދަކުން ޖޫރިމަނާކުރުމުގެ އިޚްތިޔާރު އޮތޯރިޓީއަށް ލިބިގެންވެއެވެ.

86-3. މި ޤާނޫނާއި މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުތަކުގެ ދަށުން ކުރާ ޖޫރިމަނާގެ ފައިސާ ދައްކާނީ، މޯލްޑިވްސް އިންލަންޑް ރެވެނިއު އޮތޯރިޓީއަށެވެ.

ޖޫރިމަނާގެ ފައިސާ ދެއްކުން

13. ބުނެވިދިޔަ ޤާނޫނުގެ 97 ވަނަ މާއްދާގައި މާނަކޮށްފައިވާ "ރަސްމީ ބަންދު ދުވަސް" މި އިބާރާތުގެ މާނަކުރުން އަންނަނިވި ގޮތަށް އިސްލާހުކުރުން.

97. “ރަސްމީ ބަންދު ދުވަސް” ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، ހުކުރު ދުވަހާއި، ހޮނިހިރު ދުވަހާއި، ނަބީ ރަސޫލާގެ މީލާދު ދުވަހާއި، ރާއްޖެ އިސްލާމްވި ދުވަހާއި، މިނިވަން ދުވަހާއި، ރަމަޟާންމަހުގެ ފުރަތަމަ ދުވަހާއި، ފިޠުރު ޢީދު ދުވަހާއި، ޙައްޖުގެ ދުވަހާއި، ޖުމްހޫރީ ދުވަހާއި، ނަޞްރު ދުވަހާއި، އަޟްހާ ޢީދު ދުވަހާއި، ބައިނަލްއަޤްވާމީ މަސައްކަތްތެރިންގެ ދުވަހާއެވެ.

Deleted: ޢ

Deleted: ދު

Deleted: ޓ

14. ބޭންކިންގަ ޤާނޫނުގެ 97 ވަނަ މާއްދާއަށް އަންނަނިވި އިބާރާތުގެ މާނަކުރުން އިތުރުކުރުން.

97. "ވަޒީފާއަދާކުރުން" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، ވަޒީފާއިން ވަކިނުވެ ވަޒީފާގައި ދެމިހުރުމަކަށެވެ. މީގެ ތެރޭގައި ދުވަހު މަސައްކަތްކޮށްދިނުމާ އުސޫލުން، މަސައްކަތްކޮށްދިނުމާ ދުވައްޖަހުން ނުހިމެނެއެވެ.

Deleted:

15. މި ޤާނޫނުން ބޭންކިންގަ ޤާނޫނަށް ގެނެވޭ އިސްލާހުތަކާ ގުޅިގެން އެ ޤާނޫނުގެ ދަށުން އެކުލަވާލާފައިވާ ގަވާއިދުތަކާއި އުސޫލުތަކަށް ގެންނަންޖެހޭ އިސްލާހުތަކާއި، އަދި އެކުލަވާލަންޖެހޭ ގަވާއިދުތަކާއި އުސޫލުތައް، މި ޤާނޫނަށް އަމަލުކުރަން ފަށާ ތާރީޚުން 3 (ތިނެއް) މަސްދުވަހުގެ ތެރޭގައި އެކުލަވާލައި، ދިވެހިސަރުކާރުގެ ގެޒެޓުގައި ޝާއިޢުކުރަންވާނެއެވެ.

16. މި ޤާނޫނަށް އަމަލުކުރަން ފަށާނީ، މި ޤާނޫނު ފާސްކޮށް، ތަސްދީޤުކޮށް، ދިވެހިސަރުކާރުގެ ގެޒެޓުގައި ޝާއިޢުކުރާ ތާރީޚުން ފެށިގެންނެވެ.

05-03-2026

ޖަދުވަލު 2: "ގާނޫނު ނަންބަރު 2/2008 (ވަޒީފާއާބެހޭ ގާނޫނު) އަށް ... ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ބިލު" ދިރާސާކުރުމަށް ޤައުމީ ތަރައްޤީއާއި ކޮމިޓީގެ މެންބަރުން ހާޒިރުވެފައިވާގޮތުގެ ތަފްސީލު

ޤައުމީ ތަރައްޤީއާއި ތަރިކައިގެ ކޮމިޓީގެ ރިޕޯޓު ނަންބަރު: M20/R/GT/2026/01
ޖަދުވަލު 2
"ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/2008 (ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނު) އަށް ... ވަނަ އިޞްލާޙު ގެނައުމުގެ ބިލު " ދިރާސާކުރުމަށް ޤައުމީ ތަރައްޤީއާއި
ތަރިކައިގެ ކޮމިޓީގެ މެންބަރުން ހާޒިރުވެފައިވާގޮތުގެ ތަފްޞީލު
 ހާޒިރުވި ބައްދަލުވުން - ހާޒިރުނުވާ ބައްދަލުވުން S ސަލާމުގައި
         05.03.2026 2
- - 0:35:00
 S          17.02.2026 1 0:08:00
2 0:43:00 2 2 1 2 2 2 2 1 2 1 2 ޖުމްލަ
الله އުތުރު ދާއިރާގެ މެންބަރު ޙަމަދު ޢަބްދު ފުވައްމުލަކު ޙިލްމީ الله އުތުރު ދާއިރާގެ މެންބަރު ސަޢުދު ތިނަދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު ޢާޒިމް ޢަބްދުލްޢަޒީޒް ވިލިނގިލިދާއިރާގެ މެންބަރު އިސްމާޢީލް ޝަފީޢު އިސްދޫދާއިރާގެ މެންބަރު ޙުސައިން ސަމީރު ތޮއްޑޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު ޢަބްދުލްޙަންނާން އަބޫބަކުރު ތުޅާދޫ އިބްރާހީމް ޝުޖާޢު ދާއިރާގެ މެންބަރު ބާރަށު ދާއިރާގެ މެންބަރު ޢަލީ މޫސާ ހޯރަފުށި އުތުރު ދާއިރާގެ މެންބަރު އިބްރާހީމް މުޙައްމަދު މައްޗަންގޮޅި ޙުސައިން ނާޞިޙް ދާއިރާގެ މެންބަރު މެދުހެންވޭރު ޝަޛީމް الله މެދު ދާއިރާގެ މެންބަރު ޢަބްދު ހުޅުމާލެ ހޭދަވި ވަގުތު ބައްދަލުވުން ތާރީޚް